

5.2. Використання шаблонів Microsoft Office для формування бюджетів домогосподарств і компаній

На сучасному етапі розвитку суспільства дедалі більшого значення набувають автоматизовані системи та програмні комплекси, за допомогою яких можна пришвидшити процес оброблення інформації, поглибити її аналіз, підвищити ефективність роботи працівників. Не є винятком і сфера бюджетування, адже й окремі господарства, і компанії, незалежно від їхнього масштабу та сфер діяльності, постають перед необхідністю формування бюджетів.

У сучасній науковій літературі наявна низка публікацій, присвячених різним аспектам як бюджетування, так і автоматизованого оброблення бюджетної інформації. Зокрема, бюджетну діяльність домогосподарств досліджували такі вітчизняні науковці: В. Василенко, С. Бурлуцький – забезпечення соціальними трансфертами споживчого бюджету домогосподарств [1]; І. М. Демчак – роль і місце доходів від ведення особистого сільського господарства у формуванні сімейного бюджету сільського домогосподарства [2]; О. О. Драган – бюджет вітчизняних домогосподарств у посткризовий період [3]; Р. В. Іванов – складові бюджету домогосподарства [4]; В. В. Мортіков – бюджетне обмеження домогосподарства [5]; І. В. Свиноус, Т. П. Шепель, Л. М. Степура – роль і місце доходів від особистого сільського господарства у формуванні бюджету сільських домогосподарств України [6].

Своєю чергою, бюджетування в компаніях було предметом дослідження таких науковців: І. В. Гладка – планування бюджетів менеджментських груп судноплавних компаній України [7]; В. П. Малюков, О. С. Дідіченко – процедура безперервного управління бюджетом вертикально інтегрованої компанії [8]; стратегія управління бюджетною процедурою вертикально інтегрованої компанії [9]; Д. С. Маруженко – планування витрат на перестраховування в бюджеті страхової компанії [10]; А. Д. Пілько, О. М. Чабан – моделювання процесу оптимізації структури бюджету маркетингових комунікацій інвестиційно-будівельної компанії [11].

Водночас різноманітні аспекти автоматизації бюджетування описано в працях низки науковців. Так, С. О. Джерелейко вважає, що процес впровадження автоматизованої системи бюджетування на підприємствах легкої промисловості повинен складатись із таких послідовних етапів:

– етап 1 – обґрунтування необхідності автоматизації на підприємстві (спираючись на проведений аналіз фінансово-господарської та виробничої діяльності й відповідно до поставлених цілей). На цьому етапі також здійснюється моніторинг ринку програмних засобів, вивчаються наявні пропозиції програмного продукту;

– етап 2 – вибір програмного продукту (за заздалегідь зумовленими показниками, визначеними керівництвом підприємства);

– етап 3 – придбання програмного продукту, що здійснюється двома шляхами:

а) придбання універсального (неадаптованого) програмного продукту в компанії-розробника;

б) придбання (створення) програмного продукту, розробленого відповідно до специфіки діяльності працівниками ІТ-відділу підприємства або залученими ІТ-фахівцями;

– етап 4 – налаштування моделі бюджетування в програмному продукті. Це найзначніший етап з точки зору управління, оскільки забезпечує взаємозв'язок системи бюджетів із програмним забезпеченням;

– етап 5 – тестування автоматизованої системи бюджетування із подальшою експлуатацією. На цьому етапі відбувається і навчання персоналу працювати з програмним забезпеченням, а також консультації ІТ-фахівців;

– етап 6 – оцінка результатів впровадження автоматизованої системи бюджетування, перевірка їх відповідності попередньо визначеним цілям [12].

На думку Н. М. Лисьонкової, автоматизація системи бюджетування дозволяє чітко та формалізовано визначити основні фактори, які характеризують результати діяльності, здійснити їх деталізацію для кожного

рівня управління та поставити конкретні завдання для керівників структурних підрозділів, які забезпечують їх виконання. Нею визначено такі переваги автоматизації системи бюджетування:

- значно підвищується якість роботи з реалізації стратегії, оскільки стратегічні цілі формалізовані та доведені до кожного відділу;
- з'являється можливість більш об'єктивної оцінки внеску кожного підрозділу за рахунок обґрунтованості планів і стимулювання їх чіткого виконання;
- автоматизована система бюджетування забезпечує оцінку ефективності розроблених заходів протягом усього управлінського циклу бюджетування [13].

О. В. Михайленко та К. В. Свірдкіна вважають, що для започаткування вдалого процесу бюджетування на підприємстві потрібно пройти всі етапи його впровадження та вибрати напрям автоматизації. Після впровадження такої системи підвищуються показники ефективності роботи компанії, є можливість чітко визначити «вузькі місця» управління та витрати, яких можна запобігти. У майбутньому виникає можливість удосконалення процесу та впровадження інших систем управлінського обліку на базі автоматизованої системи бюджетування за центрами відповідальності [14].

Н. О. Слободянюк запропонувала й обґрунтувала використання макетів операційних бюджетів страхової компанії, реалізація яких на практиці досягається шляхом використання основних вбудованих функцій електронних таблиць MS Excel. Відображення окремих сфер діяльності страхової компанії через відповідний бюджет забезпечує конкретизацію інформації по цьому напрямку, що підвищить ефективність управління в цілому, дозволить привести в єдиний формат потоки управлінської інформації та скоротити час на формування відповідних звітів [15].

Своєю чергою, Н. М. Ювженко під автоматизованою системою бюджетування розуміє комплекс програмних засобів, який дозволяє планувати фінансову діяльність організації на основі розробки та коригування бюджетів,

бюджетного контролю та складання план-фактної звітності. Автором вказано на таких можливостях автоматизованої системи бюджетування:

- відображення планових даних на управлінському плані рахунків – можливість чіткого зіставлення планів і облікових даних;
- можливість швидкого формування нової версії планів на підставі базового бюджету;
- визначення пріоритетності витрат, що включаються до бюджетів;
- підвищення ефективності та результативності роботи працівників організації фінансової сфери діяльності;
- можливість сценарного аналізу – розгляду різних варіантів діяльності та вибору найкращого плану;
- скорочення термінів підготовки бюджетів, а також коригування бюджетів і планів організації фінансової сфери діяльності;
- підвищення загального рівня автоматизації процесів управління [16].

На відміну від згаданих публікацій, метою цього дослідження є огляд шаблонів Microsoft Office, які можна використати для формування бюджетів домогосподарств і невеликих компаній (підприємств). Деякі кроки в цьому напрямі здійснено в [17], де описано особливості формування бюджету компанії за допомогою шаблону Microsoft Office.

Зауважимо, що домашні господарства (домогосподарства) – це сукупність осіб, які спільно проживають в одному житловому приміщенні або його частині, забезпечують себе всім необхідним для життя, ведуть спільне господарство, повністю або частково об'єднують та витрачають кошти. Ці особи можуть перебувати у родинних стосунках або стосунках свояцтва, не перебувати у будь-яких з цих стосунків, або бути і в тих, і в інших стосунках. Домогосподарство може складатися з однієї особи [18].

Підприємство – самостійний суб'єкт господарювання, створений компетентним органом державної влади або органом місцевого самоврядування, або іншими суб'єктами для задоволення суспільних та особистих потреб шляхом систематичного здійснення виробничої, науково-дослідної, торговельної, іншої

господарської діяльності в порядку, передбаченому Господарським кодексом України та іншими законами. Підприємства (крім бюджетних установ) можуть належати до таких категорій підприємств: мікро-, малих, середніх або великих підприємств. Віднесення підприємства до однієї з цих категорій відбувається на основі таких критеріїв: балансова вартість активів; чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг); середня кількість працівників [19].

На нашу думку, перевагами використання шаблонів Microsoft Office у сфері бюджетування є:

– наявність бюджетів у відкритому доступі на сайті <https://templates.office.com> [20];

– відсутність ціни на них;

– різноманіття видів (декілька десятків);

– кольорове оформлення;

– готові таблиці з назвами показників;

– можливість вносити зміни в шаблони відповідно до потреб і смаків споживачів (доповнення власними показниками, створення нових аркушів і діаграм);

– простота використання.

Отже, Microsoft Office в категорії «Бюджети» пропонує фізичним і юридичним особам такі групи шаблонів, реалізовані в програмі Microsoft Excel: 1) особисті; 2) корпоративні.

Їх переліки наведено в табл. 5.1.

Таблиця 5.1

Шаблони бюджетів Microsoft Office

Особисті	Корпоративні
1	2
Базовий особистий бюджет	Баланс
Бюджет весілля з оформленням розмивкою	Баланс (відтінки синього)
	Бізнес-бюджет
Бюджет витрат співмешканців	Бюджет благодійного заходу
Бюджет відрядження	Бюджет вебсайту

Закінчення табл. 5.1

1	2
Бюджет саду та ландшафту	Бюджет витрат
Бюджет святкових покупок	Бюджет ділових витрат
Витрати на запуск бізнесу	Бюджет каналу збуту
Відстеження весільного бюджету	Бюджет на 18 періодів
Електронна таблиця «Особистий місячний бюджет»	Бюджет освітнього клубу
	Бюджет тенденцій витрат
Загальний сімейний бюджет	Головна книга з порівнянням бюджету
Калькулятор бюджету	Звіт про рух грошового потоку
Калькулятор витрат	Місячний бюджет компанії
Калькулятор витрат на ремонт ванної кімнати	Неприбутковий бюджет (збирання коштів)
	Простий бюджет витрат
Керування грошима	Простий бюджет заходу
Місячний бюджет для коледжу	Річний звіт про рух грошового потоку
Місячний сімейний бюджет	Стислий звіт про бюджет
Навчальний бюджет	
Організатор домашнього господарства	
Особистий місячний бюджет	
Планувальник бюджету весілля	
Планувальник вечірок	
Планувальник заощаджень	
Планувальник святкового бюджету	
Простий бюджет	
Простий місячний бюджет	
Родинний бюджет	
Сімейний бюджет	
Сімейний бюджет на півмісяця	
Сімейний бюджет (щомісячний)	
Шаблон планування весільного бюджету	

Джерело: складено автором на основі [20].

Розглянемо характеристики деяких із них детальніше.

Шаблон планування весільного бюджету дозволяє відстежувати весільні витрати за такими групами: наряд, прикраси, подарунки, квіти, музика, фотографування, банкет (без музики й оформлення), канцтовари/друк, транспорт й інші елементи. Візуальні підказки допоможуть залишатися в рамках установленого бюджету. Крім того, в цьому шаблоні можна легко змінювати кольори та шрифти відповідно до теми весілля (рис. 5.7).

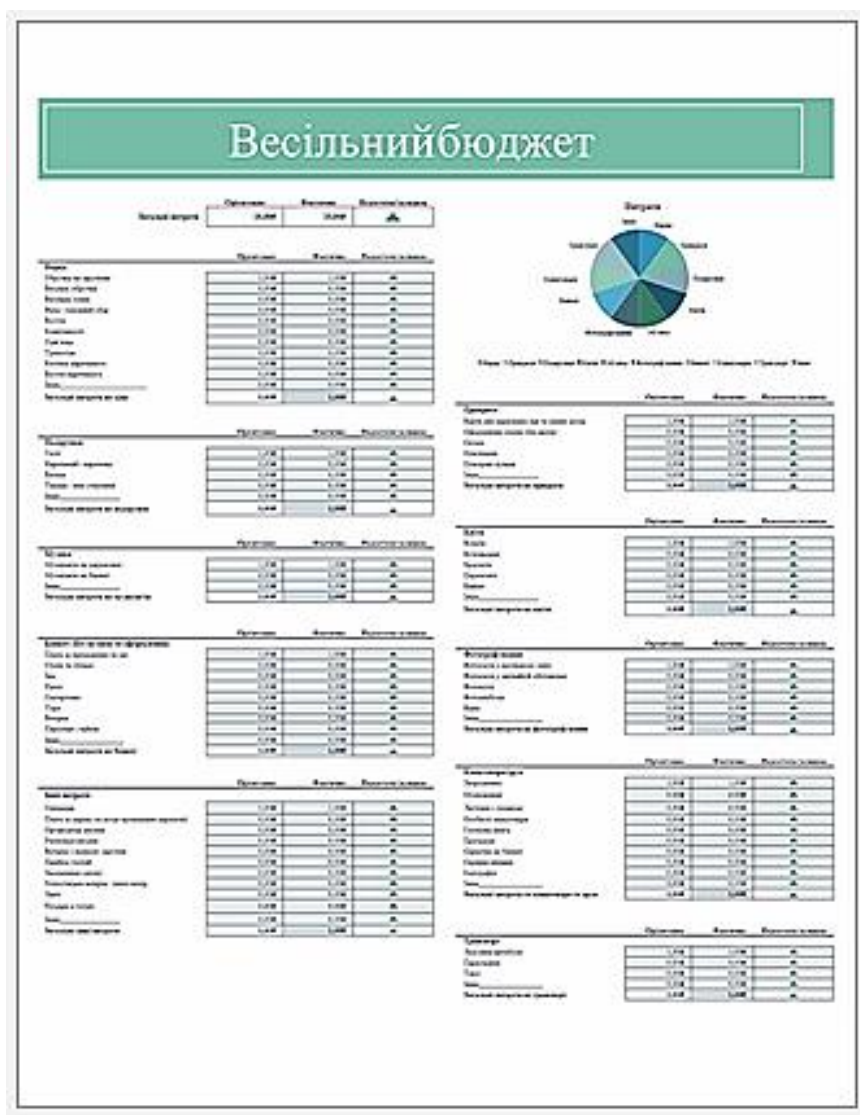

Рис. 5.7. Шаблон планування весільного бюджету

Джерело: [20].

Загальний сімейний бюджет призначений для запису доходів і витрат протягом усього року. У нього внесено такі види доходів: зарплата, відсотковий дохід, дивіденди, отримані подарунки, виплати та компенсації, субвенції із заощаджень, інше. Шаблон містить такі види витрат: житло, щоденні потреби, діти, транспорт, лікування, страхування, освіта, добродійність, заощадження, грошові зобов'язання, розваги, домашні улюбленці, передплати, відпустка, різне. Регулятор (повзунець) на приладній дошці дає змогу легко переглядати кожен місяць (рис. 5.8).

Рис. 5.8. Шаблон загального сімейного бюджету

Джерело: [20].

Сімейний бюджет дозволяє відстежувати сімейні витрати й доходи за кожен місяць року та переглядати оновлення руху доступних коштів на лінійній діаграмі (рис. 5.9).

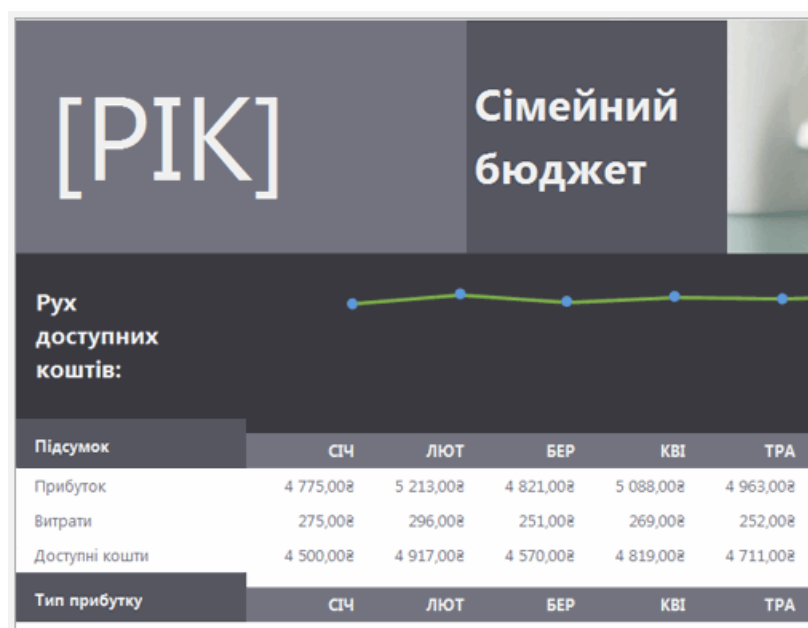

Рис. 5.9. Шаблон сімейного бюджету

Джерело: [20].

У родинному бюджеті можна відстежувати річний бюджет, вводячи відповідні дані щодо доходів і витрат. Шаблон містить такі вид витрат: плата за місцем проживання, продукти, авто, страхування, домашній телефон, мобільний телефон, кабельне ТБ, Інтернет, електроенергія, водопостачання, газ, розваги, навчання, заощадження (рис. 5.10).

БЮДЖЕТ РОДИНИ КОВАЛЬЧУКІВ							
РІК: 2013							
ДОСТУПНА ГОТІВКА	СІЧ	ЛЮТ	БЕР	КВІ	ТРА	ЧЕР	ЛИП
Готівка за місяць	1 220,000	1 587,000	1 174,000	1 445,000	1 391,000	1 434,000	1 085,000
ТИП ДОХОДІВ	СІЧ	ЛЮТ	БЕР	КВІ	ТРА	ЧЕР	ЛИП
Доходи 1	4 000,000	4 410,000	4 019,000	4 263,000	4 123,000	4 308,000	4 162,000
Доходи 2	275,000	296,000	251,000	269,000	252,000	252,000	262,000
Інші доходи	500,000	507,000	551,000	556,000	588,000	534,000	533,000
ЗАГАЛЬНІ ДОХОДИ	4 775,000	5 213,000	4 821,000	5 088,000	4 963,000	5 094,000	4 957,000
ВИТРАТИ	СІЧ	ЛЮТ	БЕР	КВІ	ТРА	ЧЕР	ЛИП
Плата за місцем прож	1 500,000	1 500,000	1 500,000	1 500,000	1 500,000	1 500,000	1 500,000
Продукти	250,000	331,000	299,000	333,000	324,000	313,000	338,000
Авто	345,000	345,000	345,000	345,000	345,000	345,000	345,000
Страхування	120,000	120,000	120,000	120,000	120,000	120,000	120,000
Домашній телефон	50,000	50,000	50,000	50,000	50,000	50,000	50,000
Мобільний телефон	72,000	70,000	80,000	70,000	75,000	80,000	90,000
Кабельне ТБ	60,000	63,000	65,000	60,000	65,000	60,000	63,000
Інтернет	45,000	45,000	45,000	45,000	45,000	45,000	45,000

Рис. 2.10. Шаблон родинного бюджету

Джерело: [20].

Місячний бюджет для коледжу допоможе студенту коледжу стежити за своїми доходами (стипендія, заробітна плата, фінансова допомога сім'ї тощо) та витратами (оренда житла, харчування, комунальні послуги, навчання, книги та приладдя, транспорт, необов'язкові, інші) (рис. 5.11).

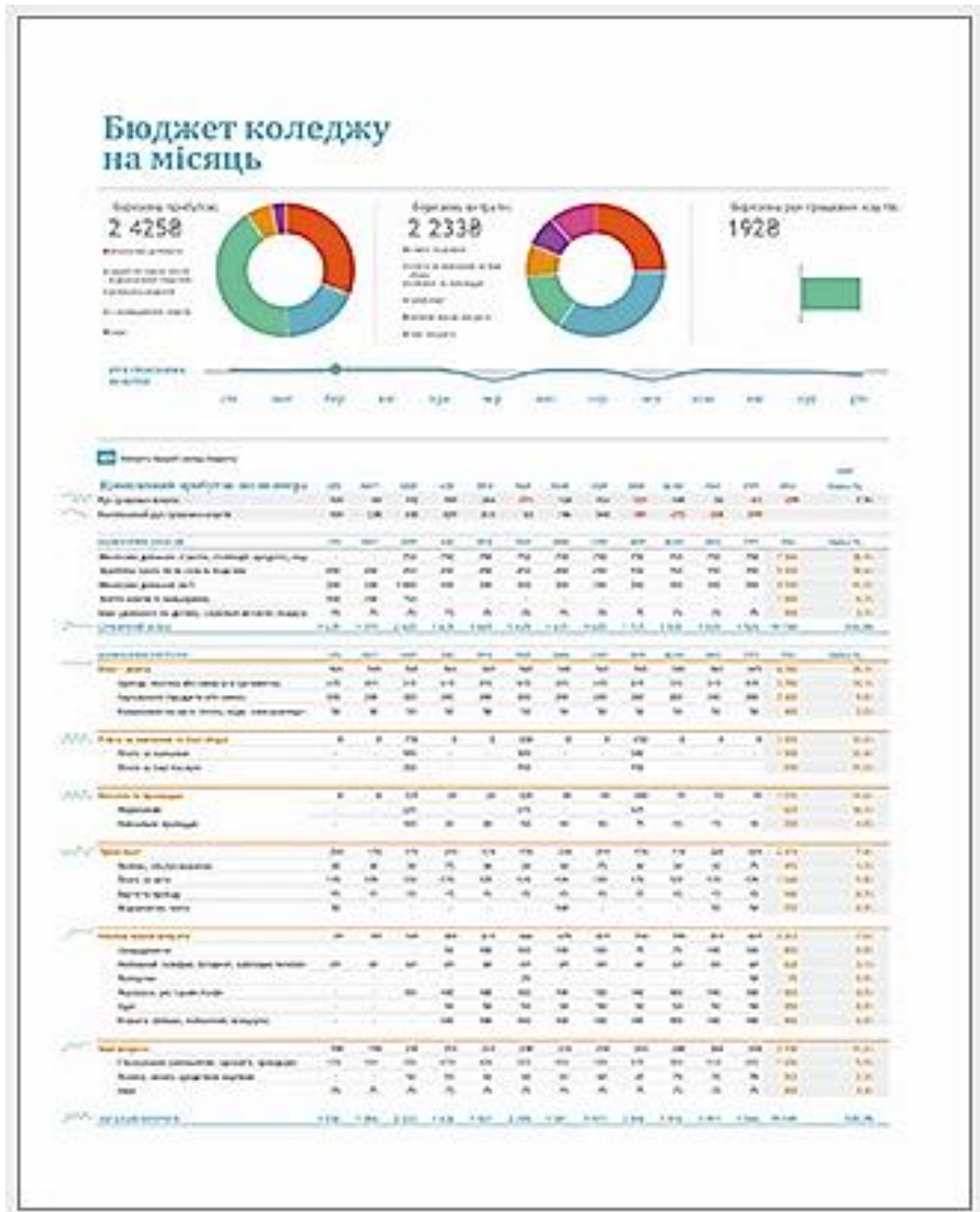

Рис. 5.11. Шаблон місячного бюджету для коледжу

Джерело: [20].

Навчальний бюджет створений для аналізу співвідношення щомісячних витрат на навчання з доступними коштами, а також визначення найбільших пунктів витрат (за допомогою кольорової заливки) (рис. 5.12).

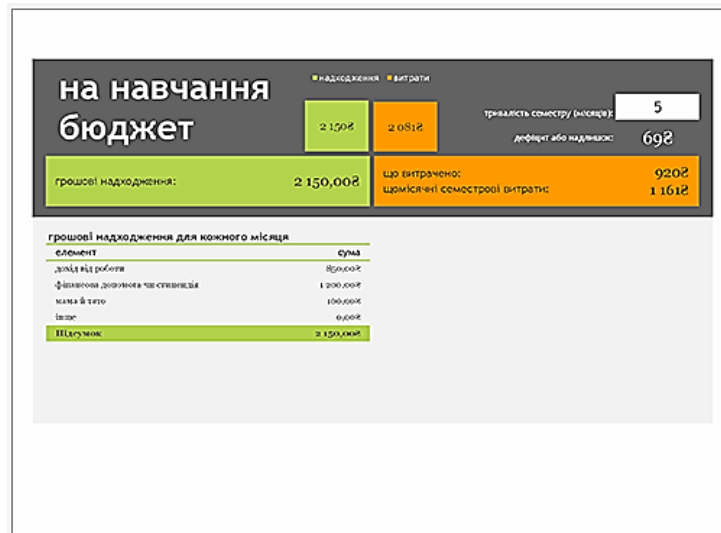

Рис. 5.12. Шаблон навчального бюджету

Джерело: [20].

Бюджет на 18 періодів дозволить користувачам-підприємцям відстежувати бюджетні доходи й витрати. Назви елементів доходів можна уточнити, а для витрат передбачено такі рядки: заробітна плата, оренда, електроенергія, телефон, Інтернет, водопостачання, газ, вивіз сміття, кабельне ТБ, офісне приладдя, страховка, загальні. Чистий прибуток обчислюватиметься автоматично (рис. 5.13).

бюджет компанії		ДАТА ПОЧАТКУ 01.01.2011		ТРИВАЛІСТЬ ПЕР			
	01-СІЧ	15-СІЧ	29-СІЧ	12-ЛЮТ	26-ЛЮТ	11-БЕР	25-БЕР
ЧИСТИЙ ПРИБУТОК	1 750,000	2 236,000	1 442,000	2 253,000	1 533,000	1 086,000	1 594,000
доходи							
ЕЛЕМЕНТ ДОХОДІВ 1	3 000,000	3 500,000	2 978,000	3 384,000	2 858,000	2 809,000	3 220,000
ЕЛЕМЕНТ ДОХОДІВ 2	1 150,000	1 200,000	1 144,000	1 400,000	1 358,000	1 154,000	1 245,000
ЕЛЕМЕНТ ДОХОДІВ 3	300,000	350,000	392,000	326,000	381,000	364,000	315,000
ЗАГАЛЬНІ ДОХОДИ	4 450,000	5 050,000	4 514,000	5 110,000	4 597,000	4 327,000	4 780,000
витрати							
ЗАРОБІТНА ПЛАТА	1 500,000	1 577,000	1 823,000	1 529,000	1 759,000	1 947,000	1 875,000
ОРЕНДА	1 000,000	1 000,000	1 000,000	1 000,000	1 000,000	1 000,000	1 000,000
ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЯ	40,000	43,000	40,000	42,000	45,000	40,000	42,000
ТЕЛЕФОН	12,000	11,000	13,000	14,000	11,000	15,000	15,000
ІНТЕРНЕТ	15,000	15,000	15,000	15,000	15,000	15,000	15,000
ВОДОПОСТАЧАННЯ	11,000	10,000	13,000	10,000	13,000	10,000	12,000
ГАЗ	23,000	27,000	26,000	27,000	22,000	29,000	21,000
ВИВІЗ СМІТТЯ	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000
КАБЕЛЬНЕ ТБ	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000
ОФІСНЕ ПРИЛАДДЯ	25,000	57,000	68,000	146,000	125,000	111,000	132,000
СТРАХОВКА	60,000	60,000	60,000	60,000	60,000	60,000	60,000
ЗАГАЛЬНІ ВИТРАТИ	2 700,000	2 814,000	3 072,000	2 857,000	3 064,000	3 241,000	3 186,000

Рис. 5.13. Шаблон бюджету на 18 періодів

Джерело: [20].

У річний звіт про рух грошового потоку можна вносити інформацію про зведення готівки організації, її надходження та виплати за різними видами, а також важливі оперативні дані, не пов'язані з рухом грошових коштів (обсяг продажу, дебіторська заборгованість, заборгованість, готівковий запас, рахунки до сплати, амортизація) (рис. 5.14).

Річний рух грошових коштів						
Ім'я компанії						
Адреса, місто, країна, індекс						
Телефон, електронна пошта, Інтернет						
	Початок	Лип.13	Сер.13	Вер.13	Жов.13	Лис.13
Зведення готівки						
Готівка в касі (на початку місяця)	55 000	67 593	54 265	55 739	69 290	65 618
Доступна готівка (у наявності + надходження до нестачі готівки)	67 593	76 065	83 301	91 032	89 662	76 200
Залишок по касі (кінець місяця)	67 593	54 265	55 739	69 290	65 618	51 413
Надходження готівки						
Продаж за готівку	5 616	3 889	24 411	31 642	14 647	3 034
Стягнення від відсоткової ставки на поточному рахунку	4 498	3 493	1 987	1 029	2 911	4 234
Позика/ інша готівка	2 479	1 090	2 638	2 622	2 814	3 314
Загальні надходження готівки	12 593	8 472	29 036	35 293	20 372	10 582
Сплачена готівка						
Покупки (визначити)		521	323	274	451	104
Валова заробітна плата (точне стягнення)		10 572	14 514	10 561	13 170	12 478

Рис. 5.14. Шаблон річного звіту про рух грошового потоку

Джерело: [20].

Бюджет каналу збуту містить такі статті витрат: персонал, прямий маркетинг, Інтернет-маркетинг, пряма розсилка, агент/брокер, дистриб'ютори, роздрібний збут, залучення й збереження покупців, інші. Його можна поєднати із загальним бюджетом маркетингової кампанії, щоб спростити розподіл коштів між різними каналами (рис. 5.15).

БЮДЖЕТ КАНАЛУ ЗБУТУ											
Стаття	Місяць 1	Місяць 2	Місяць 3	Місяць 4	Місяць 5	Місяць 6	Місяць 7	Місяць 8	Місяць 9	Місяць 10	Місяць 11
ПРОГНОЗОВАНИЙ ОБСІГ ЗБУТУ (000)	750	200	500	1 500	1 200	1 800	1 500	1 800	2 000	2 000	2 000
ПЕРСОНАЛ (% ОБСІГ ЗБУТУ)	110%	110%	110%	110%	110%	110%	110%	110%	110%	88%	88%
Віднімає - місячний серед	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
Віднімає - витрати	25,00	25,00	25,00	25,00	25,00	25,00	25,00	25,00	25,00	25,00	25,00
Результат	0,30%	0,15	0,20	0,50	0,92	1,20	1,50	1,54	1,80	2,00	2,04
Підсумок за періодом (000)¶	25,75	25,20	25,80	26,80	26,20	26,90	26,90	26,90	26,90	27,00	27,00
ПРИБУТКОВИЙ КАНАЛІЗУНГ	Стаття	Місяць 1	Місяць 2	Місяць 3	Місяць 4	Місяць 5	Місяць 6	Місяць 7	Місяць 8	Місяць 9	Місяць 11
ПРИБУТКОВИЙ КАНАЛІЗУНГ (% ПРЯМОГО ЗБУТУ)	100%	100%	75%	60%	32%	20%	20%	20%	20%	20%	20%
Завантаження (% прямого збуту)	100%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%
Віднімає - місячний серед	3	3	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Підприємство інфраструктура	25	07	25	10	25	10	25	10	25	10	25
Результат	0,30%	0,15	0,30	0,30	0,30	0,20	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18
Навантаж.	25	07	25	10	25	10	25	10	25	10	25
Підсумок за періодом (000)¶	81,75	21,80	15,89	21,80	15,70	21,89	15,89	21,89	15,89	15,89	21,89
ІНТЕРНЕТ-КАНАЛІЗУНГ	Стаття	Місяць 1	Місяць 2	Місяць 3	Місяць 4	Місяць 5	Місяць 6	Місяць 7	Місяць 8	Місяць 9	Місяць 11
ІНТЕРНЕТ-КАНАЛІЗУНГ (% ПРЯМОГО ЗБУТУ)	20%	20%	10%	20%	20%	20%	20%	20%	20%	20%	20%
Віднімає - місячний серед	1	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25
Розробка веб-сайту/статевих витрати	500										
Хистинг	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10

Рис. 5.15. Шаблон бюджету каналу збуту

Джерело: [20].

Баланс (відтінки синього) призначений для порівняння та відстеження за два роки показників зведення балансу, активів (поточних, основних, інших), зобов'язань (поточних, довгострокових), власного капіталу компанії (рис. 5.16).

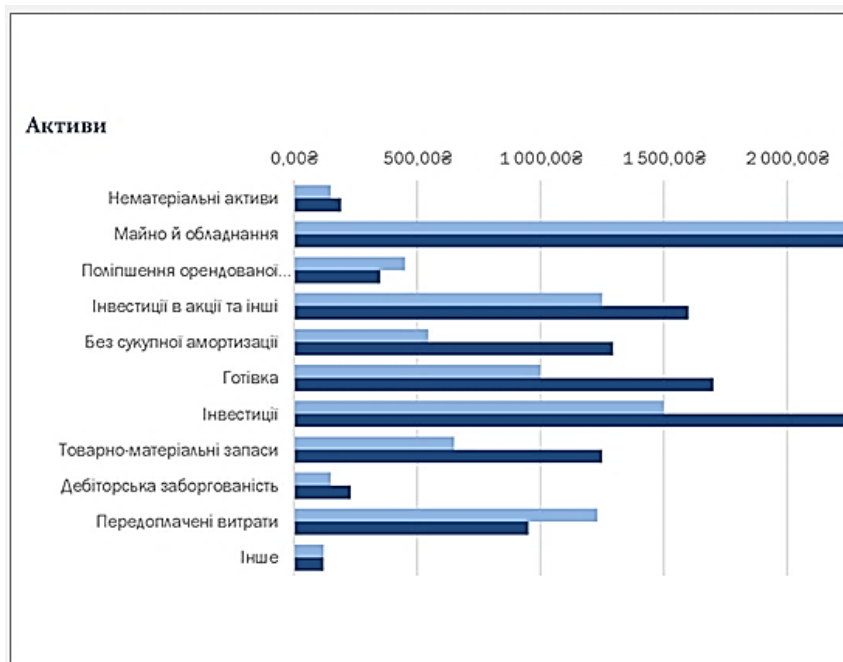

Рис. 5.16. Шаблон балансу (відтінки синього)

Джерело: [20].

Бюджет веб-сайту компанії допоможе оцінити річні витрати на його розробку, апаратне та програмне забезпечення, необхідне для створення та підтримки, а також отримані переваги (рис. 5.17).

Назва компанії					
Планування бюджету веб-сайту					
Дата					
У сірих клітинках наведено автоматично обчислені значення. Їх змінювати не потрібно.					
Дані компанії		Ставка			
Необхідна норма прибутковості		10%			
Податкова ставка		30%			
Початкові інвестиції у веб-сайт		РІК	1	2	3
Апаратне забезпечення (наприклад, сервери)	25 000,00 €				
Програмне забезпечення (наприклад, програма електронної комерції)	15 000,00 €				
Розробка (наприклад, розробка та оформлення сайту сторонніми організаціями)	150 000,00 €				
Загальна сума початкових інвестицій	190 000,00 €				
Переваги веб-сайту		РІК	1	2	3
Прямий збут			15 000,00 €	50 000,00 €	75 000,00 €
Поступове збільшення збуту завдяки підвищенню ефективності рекламної кампанії та роботи продавців			25 000,00 €	25 000,00 €	25 000,00 €
Поступове збільшення збуту завдяки підвищенню залучення партнерів			25 000,00 €	25 000,00 €	25 000,00 €
Зменшення витрат на відрядження			25 000,00 €	25 000,00 €	25 000,00 €
Зменшення витрат на обслуговування клієнтів			50 000,00 €	50 000,00 €	50 000,00 €
Загальна сума заощаджень			140 000,00 €	175 000,00 €	200 000,00 €
Витрати (без початкових капіталовкладень)		РІК	1	2	3
Собівартість продажів			7 500,00 €	25 000,00 €	37 500,00 €
Обслуговування			15 000,00 €	15 000,00 €	15 000,00 €
Керування проектами, служба підтримки клієнтів			35 000,00 €	35 000,00 €	35 000,00 €
Онлайн-реклама, реєстрація в засобі пошуку			10 000,00 €	10 000,00 €	10 000,00 €
Амортизація основних засобів (за три роки)			63 333,33 €	63 333,33 €	63 333,33 €
Загальні витрати			130 833,33 €	148 333,33 €	160 833,33 €

Рис. 5.17. Шаблон бюджету веб-сайту

Джерело: [20].

Бізнес-бюджет містить окремі аркуші для зведення бюджету компанії, доходу, витрат на персонал і операційних витрат (реклама, безнадійна заборгованість, знижка за оплату готівкою, витрати на доставку, амортизація, збір і передплати, страхування, відсоткова ставка, юридичні послуги й аудит, обслуговування та ремонт, матеріально-технічне забезпечення офісу, поштові витрати, оренда або іпотека, збут, доставка та зберігання, матеріали, податки, телефон, комунальні послуги, інше) (рис. 5.18).

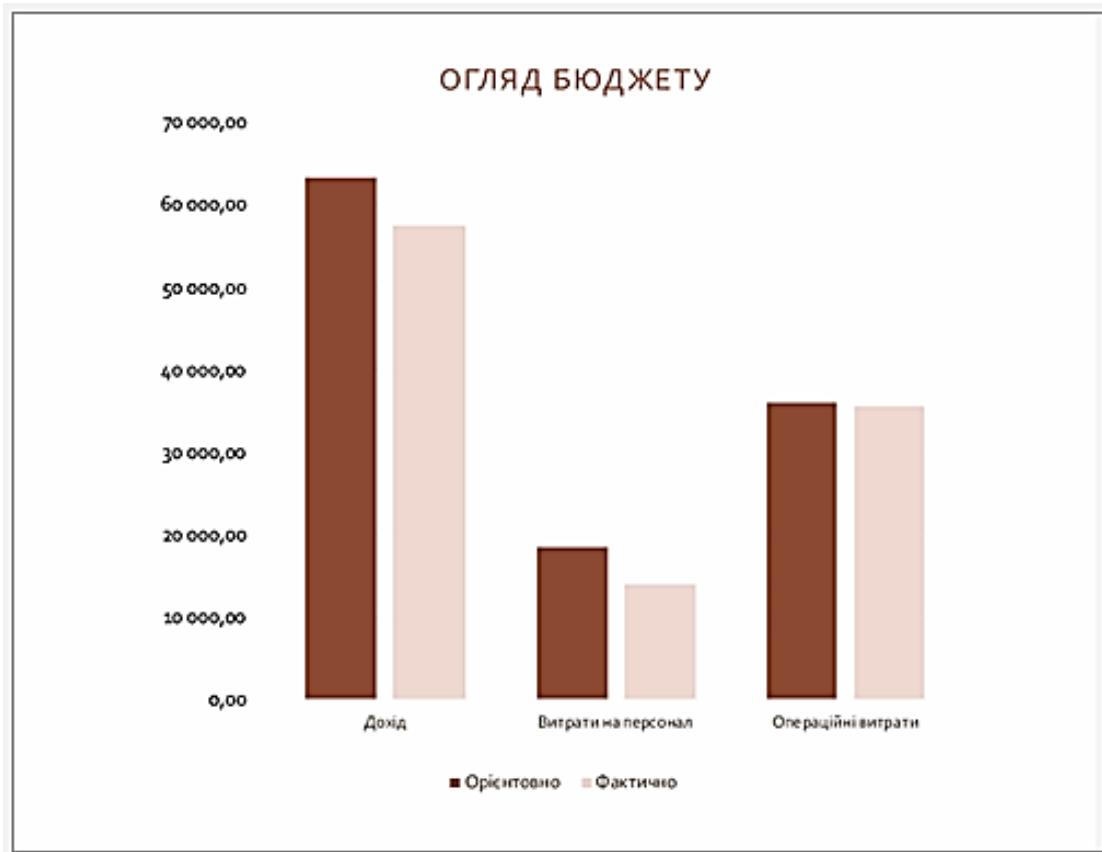

Рис. 5.18. Шаблон бізнес-бюджету

Джерело: [20].

Зауважимо, що окремі шаблони мають декілька різновидів.

Отже, як бачимо, на сайті Microsoft Office в розділі «Шаблони»/«Бюджети» запропоновано низку бюджетів із функціональністю електронної таблиці, які зацікавлені користувачі можуть завантажити на свій персональний комп'ютер.

Зокрема, домогосподарствам шаблони допоможуть сформувати особисті, сімейні, родинні бюджети; спланувати витрати на навчання, відрядження, запуск бізнесу, ремонт, весілля, свята чи вечірки; керувати заощадженнями тощо. Своєю чергою, до послуг невеликих компаній, які не закупили спеціалізованих комп'ютерних програм для автоматизації бюджетування, є готові шаблони для формування балансу, бізнес-бюджету, головної книги, звіту про рух грошового потоку й інших фінансових таблиць.

Безумовними позитивними якостями шаблонів Microsoft Office є їх наявність у відкритому безкоштовному доступі, широкий асортимент, барвисте кольорове оформлення, можливість вносити зміни відповідно до потреб і смаків споживачів, простота використання. Використання готових шаблонів дозволить скоротити час на створення бюджетів «з нуля».

Список використаних джерел

1. Василенко В., Бурлуцький С. Кластерний аналіз забезпечення соціальними трансфертами споживчого бюджету домогосподарств. *Україна: аспекти праці*. 2009. № 3. С. 3–8. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uap_2009_3_3.

2. Демчак І. М. Роль і місце доходів від ведення особистого сільського господарства у формуванні сімейного бюджету сільського домогосподарства. *Економіка та управління АПК*. 2013. Вип. 11. С. 174–179. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/есупарк_2013_11_42.

3. Драган О. О. Аналіз бюджету вітчизняних домогосподарств в посткризовий період. *Ефективна економіка*. 2013. № 9. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2013_9_9.

4. Іванов Р. В. Якісно-кількісна оцінка складових бюджету домогосподарства. *Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Економіка*. 2017. Т. 25, вип. 11(1). С. 99–105. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/vdumov_2017_25_11\(1\)_17](http://nbuv.gov.ua/UJRN/vdumov_2017_25_11(1)_17).

5. Мортіков В. В. Бюджетне обмеження домогосподарства: питання теорії та державної політики. *Фінанси України*. 2007. № 10. С. 19–26. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fu_2007_10_3.

6. Свиноус І. В., Шепель Т. П., Степура Л. М. Роль і місце доходів від ОСГ у формуванні бюджету сільських домогосподарств України. *Економіка та управління АПК*. 2018. № 1. С. 75–84. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/есупарк_2018_1_10.

7. Гладка І. В. Планування бюджетів менеджментських груп судноплавних компаній України. *Водний транспорт*. 2014. Вип. 1. С. 233–239. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vodt_2014_1_43.

8. Малюков В. П., Дідіченко О. С. Процедура безперервного управління бюджетом вертикально-інтегрованої компанії. *Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності*. 2016. Вип. 14. С. 287–293. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tpaeiv_2016_14_44.

9. Малюков В. П., Дідіченко О. С. Стратегія управління бюджетної процедурою вертикально-інтегрованої компанії. *Економіка і управління*. 2016. № 4. С. 73–80. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/econupr_2016_4_13.

10. Маруженко Д. С. Планування витрат на перестраховання в бюджеті страхової компанії. *Наукові праці НДФІ*. 2005. Вип. 4. С. 251–260. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npdfi_2005_4_30.

11. Пілько А. Д., Чабан О. М. Моделювання процесу оптимізації структури бюджету маркетингових комунікацій інвестиційно-будівельної компанії. *Бізнес Інформ*. 2018. № 11. С. 167–173. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2018_11_26.

12. Джерелейко С. О. Функціональна підтримка бюджетування на підприємствах легкої промисловості на основі автоматизованої системи. *ScienceRise*. 2015. № 4(3). С. 53–57. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/text_2015_4\(3\)_11](http://nbuv.gov.ua/UJRN/text_2015_4(3)_11).

13. Лисьонкова Н. М. Підвищення надійності та ефективності системи бюджетування на основі автоматизації процесів. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2010. № 30. С. 265–266. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vetp_2010_30_161.

14. Михайленко О. В., Свірідкіна К. В. Розробка, впровадження та автоматизація процесу бюджетування на підприємстві. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2019. Вип. 3(1). С. 240–246. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/PSPE_print_2019_3\(1\)_36](http://nbuv.gov.ua/UJRN/PSPE_print_2019_3(1)_36).

15. Слободянюк Н. О. Формування масиву даних з використанням MS EXCEL для побудови системи бюджетування страхової компанії. *Бізнес Інформ*. 2016. № 1. С. 293–298. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2016_1_50.

16. Ювженко Н. М. Зарубіжний досвід застосування автоматизованих систем бюджетування. *Економіка та держава*. 2019. № 4. С. 106–111. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecde_2019_4_21.

17. Тоцька О. Особливості формування бюджету компанії за допомогою шаблону Microsoft Office. *Socially competent management of corporations in a behavioral conditions economics: collection of scientific papers / resp. ed. Konstantin Pavlov, Elena Pavlova, Ludmila Shostak, Tatiana Bukoros, Josef Zyatko. Chapter I. Podhájska: European institute of further education, 2021. P. 190–191. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/20034>.*

18. Про затвердження Класифікації інституційних секторів економіки України: Наказ Державної служби статистики України від 03 грудня 2014 р. № 378. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0378832-14#Text>.

19. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.

20. *Шаблони Microsoft Office*: веб-сторінка. URL: <https://templates.office.com>.